

Program działania i rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku na lata 2022 - 2029

Autor:

Ewa Małyszka-Sydoruk

Spis treści

Prezentacja GBP w Czerwonaku.....	3
Analiza SWOT	9
Perspektywa rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku.....	13
Wnioski końcowe	21

Prezentacja GBP w Czerwonaku

Krótką historia Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku:

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwonaku jest instytucją kultury, której historia sięga czasów powojennych. W 1948 roku została zarejestrowana w Rejestrze Bibliotek, a w roku 1954 w wyniku podziału administracyjnego gminy przerejestrowana na Gromadzką Bibliotekę Publiczną obsługującą trzy gromady: Czerwonak, Owińska i Wierzonkę. Od roku 1975 do dnia dzisiejszego instytucja działa już jako Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwonaku.

Obecnie Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwonaku, która ma swoją siedzibę właśnie w Czerwonaku posiada również trzy filie mieszczące się w Owińskich, Koziegłowach i Bolechowie. Biblioteka dysponuje czytelnią oraz wypożyczalnią dla dorosłych, dzieci i młodzieży. Gromadzony przez lata księgozbiór stanowi dużą wartość dla mieszkańców gminy. Księgozbiór wzbogacają wydawnictwa encyklopedyczno-informacyjne, słowniki, albumy, oraz czasopisma. Dostępne są dokumentacje bieżących wydarzeń dotyczących gminy w postaci albumów fotograficznych, kronik i wycinków prasowych.

Od kilku lat biblioteka bierze udział w akcjach cyklicznych tj. „Mała książka – wielki człowiek”, „Cała Polska czyta dzieciom” oraz prowadzi akcję Pogotowia Bibliotecznego dla osób nie mogących samodzielnie przyjść do biblioteki. Gminna Biblioteka Publiczna wraz z lokalnymi instytucjami współtworzy życie kulturalne w gminie Czerwonak. Zakres ten jest bardzo szeroki i ukierunkowany na mieszkańców całej gminy. Prowadzone są między innymi zajęcia biblioteczne o dedykowanej tematyce, spotkania z pisarzami, ale też lokalnymi artystami. Wydarzenia te mają charakter wystaw, wernisaży, spotkań autorskich, promocji książek, konkursów. Niektóre z zajęć mają charakter cykliczny:

- ✓ Dyskusyjny Klub Książki,
- ✓ Narodowe Czytanie,
- ✓ Tydzień Bibliotek,
- ✓ Dzień Pluszowego Misia.

Kadra Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku:

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Czerwonaku są zatrudnieni pracownicy w oparciu o mowę o pracę w różnych wymiarach etatu.

- ✓ Czerwonak:
 - Dyrektor – 1 etat
 - Główny Księgowy – 0,33 etatu
 - Informatyk – firma zewnętrzna
 - Bibliotekarze – 2,75 etatu
- ✓ Owińska:
 - Bibliotekarze – 1,75 etatu
- ✓ Kozięglowy:
 - Bibliotekarze – 2 etaty
- ✓ Bolechowo:
 - Bibliotekarze – 0,33 etatu

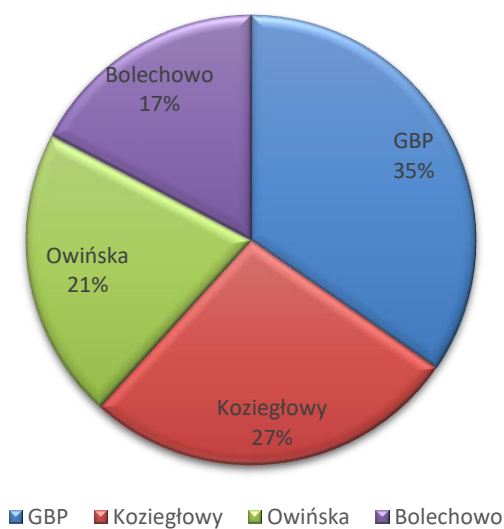
Ogółem zatrudnionych w GBP w Czerwonaku jest 8 bibliotekarzy, a łącznie pracuje 10 osób.

Zbiory Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku:

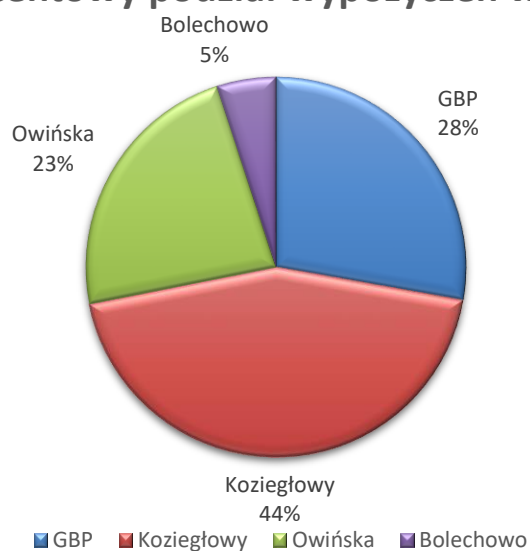
Księgozbiór liczy ponad 74 tys. woluminów i jest na bieżąco uaktualniany o nowości wydawnicze. Oprócz księgozbioru w formie tradycyjnej gromadzone są również zbiory specjalne, wśród nich audiobooki (blisko 3 500 egzemplarzy) oraz książki w formacie „Dużej litery” (około 450 sztuk). Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana i ma stuprocentowe opracowanie zbiorów bibliotecznych. Cały księgozbiór dostępny jest w katalogu online. Z biblioteki korzysta ponad 4,5 tysięcy aktywnych czytelników, którzy w 2021 r. wypożyczyli ponad 81 tys. woluminów, odwiedzając bibliotekę ponad 49 tys. razy.

Poniżej wizualne zaprezentowanie ciekawszych danych dotyczących biblioteki, między innymi dane o strukturze księgozbioru pomiędzy filiami, wypożyczeniach, czy danych dotyczących czytelników, a także odwiedzin.

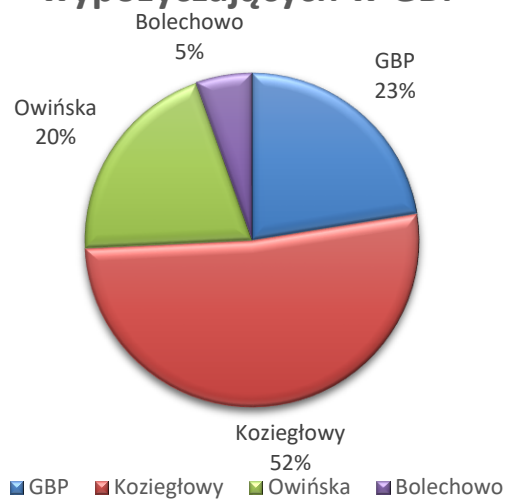
Procentowy podział księgozbioru w GBP

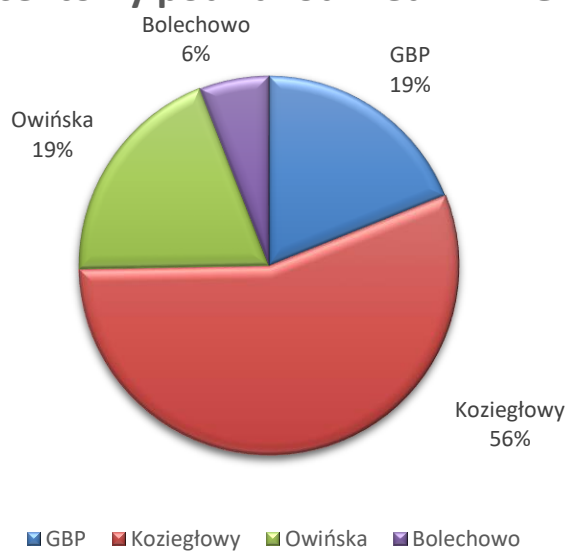
Procentowy podział wypożyczeń w GBP

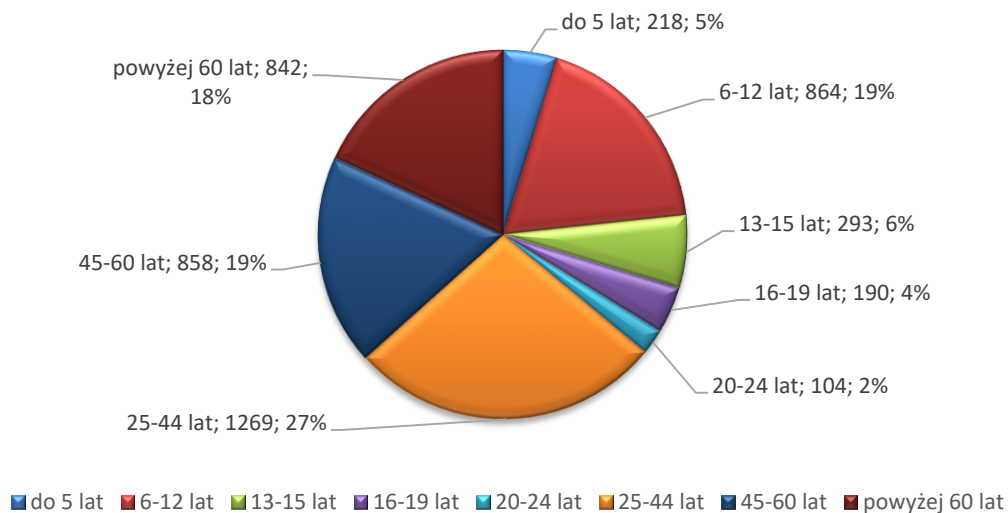
Procentowy podział liczby czytelników aktywnie wypożyczających w GBP

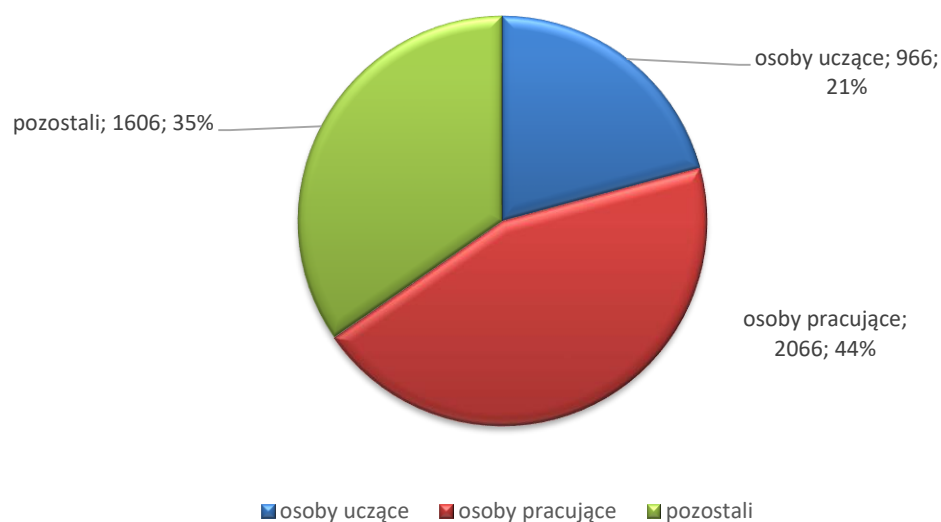
Procentowy podział odwiedzin w GBP

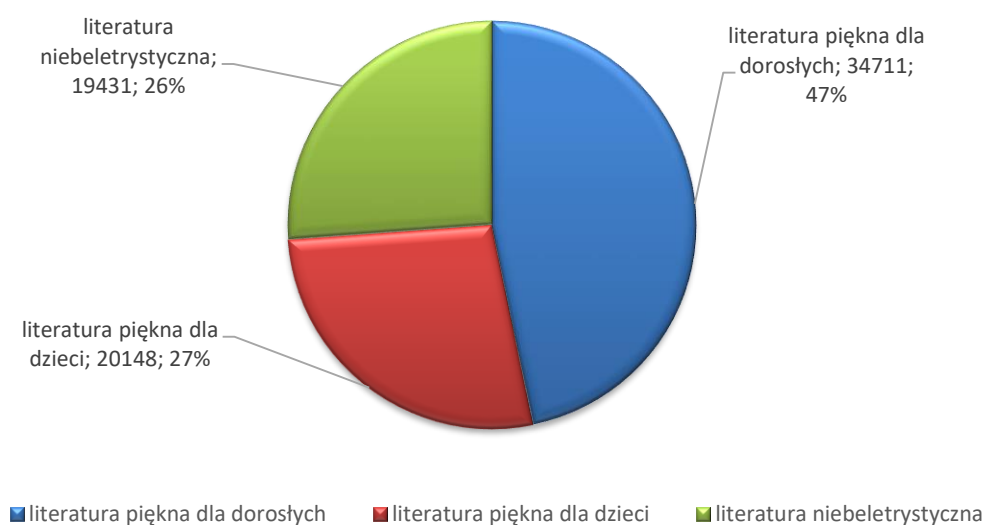
Struktura czytelników wg. wieku

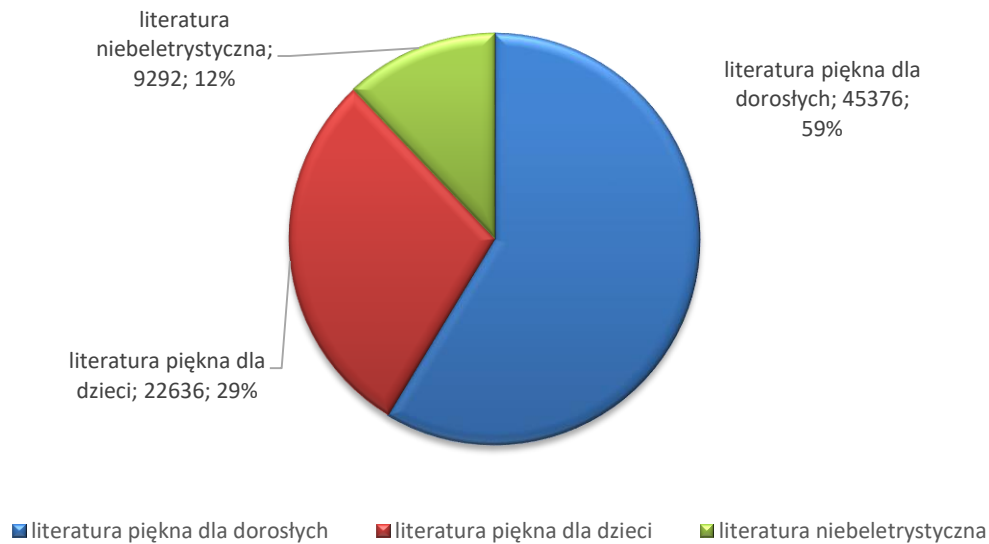
Struktura czytelników wg. zajęcia

Struktura księgozbioru

Struktura wypożyczeń

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jednym z podstawowych i najczęściej stosowanych narzędzi porządkowania i analizy informacji. Solidnie przeprowadzona, pozwala określić mocne i słabe strony biblioteki, a także na podstawie zebranych informacji znaleźć szanse, możliwości oraz zagrożenia w opracowanej strategii działania.

Mocne strony (S)	Słabe strony (W)
Infrastruktura - 70 lat tradycji biblioteki w gminie, - lokalizacje placówek biblioteki usytuowane w 4 kluczowych miejscowościach gminy, - dostęp do Internetu (światłowód, WiFi), - dostępny nowoczesny sprzęt komputerowy, - dostęp do usług ksero, skanowania i wydruków, - w pełni z informatyzowane procesy wszystkich czynności bibliotecznych takich jak: system biblioteczny MAK+, katalog online, konto czytelnika, - aktywnie prowadzona strona na Facebooku i Instagramie, która na bieżąco informuje czytelników o aktualnościach, nowościach, wydarzeniach.	Infrastruktura - zbyt mała powierzchnia biblioteki głównej w Czerwonaku, - bariery architektoniczne w Czerwonaku i Bolechowie, - brak toalet dla czytelnika w Czerwonaku i Bolechowie, - brak miejsca do pracy innej, niż wypożyczanie książek, np. związanej z działalnością kulturalną i edukacyjną, - brak pomieszczeń magazynowych, a także do cichej pracy, - trudna w obsłudze strona internetowa biblioteki, mało dostępna i nieintuicyjna.
Zbiory i oferta - bogate, stale aktualizowane zbiory, w tym audiobooki, - ciągłe monitorowanie i zakup nowości wydawniczych, - możliwość wypożyczeń międzybibliotecznych, - książka na telefon, - oferta zajęć i działań edukacyjno-kulturalnych: lekcje biblioteczne, kluby czytelnicze (DKK),	Zbiory i oferta - brak ebooków jako rozszerzenie oferty czytelniczej idącej z postępem technologicznym, - ograniczona liczba podejmowanych działań oraz ich odbiorców ze względu na niewystarczającą przestrzeń biblioteki w Czerwonaku i Bolechowie,

spotkania autorskie, dodatkowe zajęcia i warsztaty, - przyjazne godziny otwarcia dostosowane do potrzeb czytelników, - zasady i warunki korzystania z biblioteki określa regulamin, - usługi biblioteczne są ogólnodostępne i bezpłatne, - kontakt z czytelnikiem poprzez pocztę mail, - zamówienia online.	- brak świadomości wielu mieszkańców na temat wartości czytania oraz roli i funkcji działania współczesnej biblioteki, - brak inicjatyw współpracy z innymi instytucjami samorządowymi gminy, - brak uporządkowania bibliografii regionalnej oraz dokumentów życia społecznego.
Kadra - doświadczona i wykształcona kadra, - zaangażowana w pracę i życie biblioteki, - profesjonalna obsługa czytelników, - część kadry to rozwijający się i otwarci na zdobywanie nowych doświadczeń ludzie, poszukujący nowych rozwiązań, - efektywna współpraca z informatykiem dobrze znającym specyfikę pracy w bibliotece, - bardzo dobra współpraca z księgowym obeznanym w specyfice pracy w bibliotece.	Kadra - zbyt mała liczba bibliotekarzy, - brak stałego animatora, - niedostateczny zakres szkoleń do prac w zakresie animacji czytelnictwa, - brak planu szkoleń, - niepełne wykorzystanie potencjału pracowników, - niewystarczająca motywacja finansowa pracowników biblioteki, - część kadry wydaje się mieć zbyt konserwatywne podejście do pracy bibliotekarza.
Inne - w związku z ogólnoświatową pandemią COVID-19, Gminna Publiczna Biblioteka w Czerwonaku stanęła na wysokości zadania i zorganizowała bezpieczną pracę dla swoich pracowników, a także umożliwiła swoim czytelnikom dostęp do zasobów oraz możliwość wypożyczenia książek, audiobooków, - praca online w dobie światowej pandemii.	Inne - trudności komunikacyjne pomiędzy pracownikami, - brak ujednoliconych narzędzi do współpracy pomiędzy filiami.

Szanse (O)	Zagrożenia (T)
- nowy lokal dla biblioteki głównej, - dostępność funduszy z długofalowych programów przeznaczonych dla bibliotek: programy rządowe na rzecz rozwoju czytelnictwa, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, - trwałość priorytetu MKiDN — zakupu nowości wydawniczych, - współpraca z organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami kultury i oświaty w gminie, - chęć rozwoju i zainteresowanie ofertą biblioteki wśród seniorów i innych grup wiekowych, - bliskość placówek oświatowych na różnym poziomie kształcenia, - rozwój technologii oraz rozwój programów zwiększających ich dostępność w bibliotekach, - szkolenia, konferencje i warsztaty branżowe umożliwiające rozwój kadry i zdobywanie nowych kompetencji, - współpraca i dobre kontakty z władzami i innymi partnerami, - wypracowanie strategii promocji biblioteki w środowisku, a także w mediach lokalnych i społecznościowych, - zmodyfikowana oferta kulturalna, - ścisła współpraca z Biblioteką Wojewódzką i innymi bibliotekami w regionie (możliwość wspólnych szkoleń, seminariów i wymiany doświadczeń), - rosnące ceny książek,	- ogólnopolski spadek czytelnictwa, - nieokreślona przyszłość dostępności niektórych programów krajowych i europejskich, - restrykcyjne przepisy z zakresu ochrony danych osobowych oraz z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych, - brak świadomości znaczenia i wartości źródeł tradycyjnych w dobie cyfryzacji wiedzy i kultury, - bogata oferta kulturalna innych lokalnych instytucji kultury oraz aktywność i atrakcyjność sąsiednich ośrodków miejskich, - brak lobby bibliotecznego, - kryzys może spowodować słabszą kondycję finansową gminy, - niski status zawodu bibliotekarza oraz biblioteka jako mało atrakcyjny pracodawca.

- zmiana zakresu obowiązków jednego z pracowników biblioteki na animatora czytelniczego.	

Perspektywa rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku

Misja, wizja, cele

Misja - Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwonaku w perspektywie najbliższych 7 lat to aktywna instytucja, która zapewni mieszkańcom gminy w przyjazny i profesjonalny sposób dostęp do literatury, wiedzy, kultury, a także stworzy przestrzeń do rozwoju oraz możliwość do poszerzenia aktywności lokalnej społeczności, miejsce kształtowania postaw prospołecznych i patriotyzmu lokalnego.

Wizja - zainspiruje do czytelnictwa, pozwoli na poszerzenie wiedzy o regionie, a także spełni oczekiwania powstałe w dobie transformacji cyfrowej i ciągłego rozwoju technologii, w tym erze smartfonów. Podtrzyma 70-letnie tradycje przy unowocześnianiu oferty poprzez wykwalifikowaną kadrę, która będzie w stanie zagwarantować wysoki poziom usług świadczonych przez nowoczesną bibliotekę.

Doświadczenie pokazuje, że mieszkańcy szukają pomocy w takich aspektach jak: napisanie Curriculum Vitae, czy pomoc w założeniu konta, to też biblioteka musi pamiętać o tych mieszkańcach, którzy z różnych przyczyn są „wykluczeni cyfrowo”.

Cele - aby osiągnąć cel ważne jest wytyczenie tych obszarów, które muszą zostać poddane rozwojowi. Cel zależny jest również od wysokości dotacji z Urzędu Gminy, a także pozyskania środków pozabudżetowych. Na podstawie analizy strategicznej SWOT, a także dokumentów kluczowych dla instytucji w tym dla GBP w Czerwonaku, własnych doświadczeń oraz refleksji nad funkcjonowaniem biblioteki w gminie Czerwonak wyłoniły się poniższe priorytetowe obszary rozwoju.

Obszary rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku

Jak wynika z przeprowadzonej analizy SWOT przewagę uzyskały pozycje występujące po stronie mocnych stron, szans i możliwości. Te pozytywne obszary należy dalej podtrzymywać i rozwijać. Natomiast należy szczególnie pochylić się nad pozycjami, które zostały opisane w słabych stronach oraz możliwych zagrożeniach dla biblioteki, w szybko zmieniającej się rzeczywistości jak i otoczeniu. Jak

pokazały nam ostatnie wydarzenia dotyczące światowej pandemii, biblioteka nie może być niedostępna dla czytelnika, lecz cały czas powinna elastycznie modyfikować swoje działania i być przygotowana na nowe wyzwania, w tym na życie online.

Biblioteka ma 70-letnią tradycję i dobrze zlokalizowane geograficznie siedziby, które należy maksymalnie wykorzystać. Nowoczesna infrastruktura technologiczna, to w pełni z informatyzowany proces wszystkich czynności: od zakupu, gromadzenia, poprzez opracowanie zbiorów do ostatecznego etapu kluczowego dla biblioteki tj. udostępniania księgozbioru. Ten ostatni etap należy jeszcze zmodyfikować. Katalog online pozwala na zdalne przeglądanie zbiorów i rezerwację książek, jednak należy ten proces usprawnić. Czytelnicy bowiem często nie mają świadomości w jaki sposób mogą korzystać z konta czytelnika online.

Należy także wdrożyć nowatorskie rozwiązanie umożliwiające wypożyczenie międzybiblioteczne w obrębie naszych gminnych placówek bibliotecznych. Częstym problemem dla czytelnika niezmotywowanego jest pozyskanie interesującej go pozycji książkowej z innej filii biblioteki, aniżeli ta, z której na co dzień korzysta. W gminie mamy wielu seniorów, którym stan zdrowia nie pozwala na osobistą wizytę w bibliotece. Do tych osób skierowana jest świadczona już usługa „książka na telefon”, jednakże wciąż niewiele osób z niej korzysta. Trzeba poszukać odpowiedzi na pytanie dlaczego ta usługa jest tak rzadko wykorzystywana przez mieszkańców? Biblioteka powinna bardziej stawiać na promocję własnych usług. Powszechny dostęp do Internetu i mediów społecznościowych, daje bibliotece bardzo dużo możliwości, aby usługi te wypromować. Kolejną nowością, która dobrze funkcjonuje w świecie bibliotek jest wrzutnia. Biblioteka w 2021 roku wzięła udział w Projekcie Budżetu Obywatelskiego i z pozyskanych środków zostanie zrealizowany projekt wrzutni dla filii biblioteki w Koziegłowach. Należy przedsięwziąć jednak kroki, aby także dla pozostałych filii biblioteki zakupić wrzutnie do książek, które umożliwią ich zwroty poza godzinami pracy biblioteki.

Biblioteka korzysta z Internetu światłowodowego i ma stosunkowo nowoczesny sprzęt komputerowy. W placówkach bibliotek świadczone są usługi kserowania, skanowania i drukowania. Można też korzystać z komputerów, jednakże jak wynika z naszych obserwacji często służą one do grania, natomiast rzadko do innych czynności takich jak praca, odbieranie poczty czy załatwianie spraw w e-urzędach. Pomysłem, który warto przekształcić w konkretne działanie długofalowe jest poprowadzenie spotkań, kursów, warsztatów lub jakiejś innej formy działania dla społeczności, które mają przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu. Pomysłem, który moim zdaniem mógłby spotkać się z dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców jest cykl szkoleń: jak korzystać z Internetu, jak kupować online, jak założyć konto na FB oraz najważniejsze jak korzystać z możliwości e-urzędu oraz bankowości elektronicznej. Doświadczenie pokazuje, że mieszkaniec naszej gminy mierzy się z różnymi problemami np.: napisaniem listu motywacyjnego lub CV, napisaniem pisma do Urzędu albo trudnościami z odbiorem wiadomości e-mail. Wówczas biblioteka byłaby takim miejscem, w którym mieszkaniec mógłby liczyć na pomoc w tym zakresie. Oferta musi być skierowana zarówno do ludzi młodych, ale też seniorów, którym bycie online w obecnej sytuacji oraz zwiększonej izolacji społecznej znacząco ułatwiłoby życie (e-senior).

Biblioteka wzięła udział w dwóch ciekawych technologicznie projektach, w których otrzymała trzy zestawy do kodowania dla dzieci oraz dwa zestawy do programowania Lego. Dzięki temu biblioteka mogła przeprowadzić warsztaty. Możliwości pracy z tymi zestawami są dużo większe, co otwiera kolejne możliwości na spotkania z dziećmi i wdrażanie ich w nowinki technologiczne. Otoczenie w którym funkcjonuje biblioteka, tj. bliskość szkół i przedszkoli stwarza jeszcze większe możliwości. Trzeba nastawić się na współpracę z podmiotami działającymi w gminie, tak aby działać wspólnie dla dobra całej lokalnej społeczności. Warto przełamać stereotyp, aby podejmować tylko takie działania, które wpisują się w sukces jednej instytucji. Wspólne działania mogą mieć większą skalę i oddźwięk wśród mieszkańców naszej gminy.

Biblioteka prowadzi również działania w mediach społecznościowych. Głównym kanałem informacyjnym jest strona biblioteki na Facebooku. Jednak trzeba pamiętać, że nie każdy korzysta z tego typu mediów i źródłem informacji jest macierzysta strona biblioteki www.biblioteka.czerwonak.pl. Jest to duże wyzwanie, któremu trzeba poddać, ponieważ strona internetowa jest trudna w obsłudze, mało intuicyjna i słabo dostępna. Należy zastanowić się nad stworzeniem bardziej przystępnej w obsłudze, ale też bardziej przejrzystej i intuicyjnej dla czytelnika. Dla promowania działań biblioteki należy wykorzystać wszystkie dostępne środki przekazu informacji, tak aby każdy mieszkaniec gminy wiedział, że biblioteka to nie tylko książki, ale też wiele możliwości, które pozwolą miło i ciekawie spędzić czas. Biblioteka powinna być postrzegana jako potrzebny, atrakcyjny i wręcz niezbędny obszar kultury w gminie Czerwonak.

Zbiory biblioteki są bogate, stale aktualizowane o wszelkie nowości wydawnicze, w tym audiobooki i książki pisane dużą literą. Jednak nie każdy czytelnik i mieszkaniec gminy ma świadomość, że może mieć wpływ na zawartość tego księgozbioru. Sugestie i zapotrzebowanie czytelników na konkretną literaturę są zawsze uwzględniane przy planowanym zakupie. Należy informację o takiej możliwości dla czytelników wypromować. Idąc z duchem czasu, należy również poszerzyć ofertę

o możliwość korzystania z ebooków, na różnych nośnikach mobilnych posiadanych przez czytelników. Należy stworzyć i upowszechnić e-czytelnictwo, dać możliwość czytelnikom korzystania z e-źródeł.

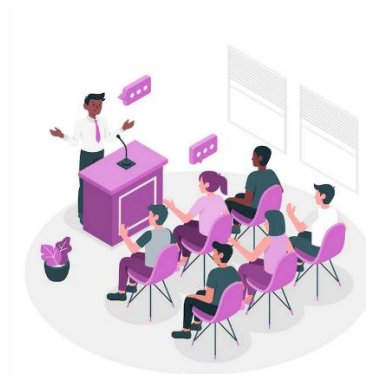

Oferta zajęć i działań edukacyjno-kulturalnych jest dość bogata, jednakże częstym problemem w ich realizacji są braki kadrowe. Polityka kadrowa zapewnia ciągłość pracy podstawowej polegającej na prawidłowym funkcjonowaniu wypożyczalni i gromadzeniu zbiorów. Brakuje mobilnego bibliotekarza – animatora czytelniczego, który w całości miałby możliwość poświęcenia się przygotowaniu i prowadzeniu zajęć związanych z tematyką książki i warsztatów okołoksiążkowych. Lekcje biblioteczne w dzisiejszych czasach nie mogą być nudne. Muszą być to zajęcia kreatywne, które pokazują młodym czytelnikom, że książki to okno na świat i nieograniczone możliwości, tak aby zachęcić do czytania i korzystania z biblioteki. W dzisiejszych czasach animator czytelniczy jest wręcz niezbędny w każdej bibliotece. Dzięki jego pasji i sposobie przedstawiania instytucji biblioteki będzie mógł zainspirować młodych ludzi do tego, że książka może być sposobem na życie. Młody człowiek dowie się, że dzięki czytaniu ciekawych książek będzie mógł rozwinąć swoją wyobraźnię. W naszej gminie jest duży potencjał i wielu młodych ludzi, którym trzeba pokazać tylko drogowskaz do ukształtowania się, dlatego należy wskazać im że biblioteka to miejsce ciekawe, dające nieograniczone możliwości pracy z książką. Animator czytelniczy w takiej roli zapewne by się doskonale sprawdził.

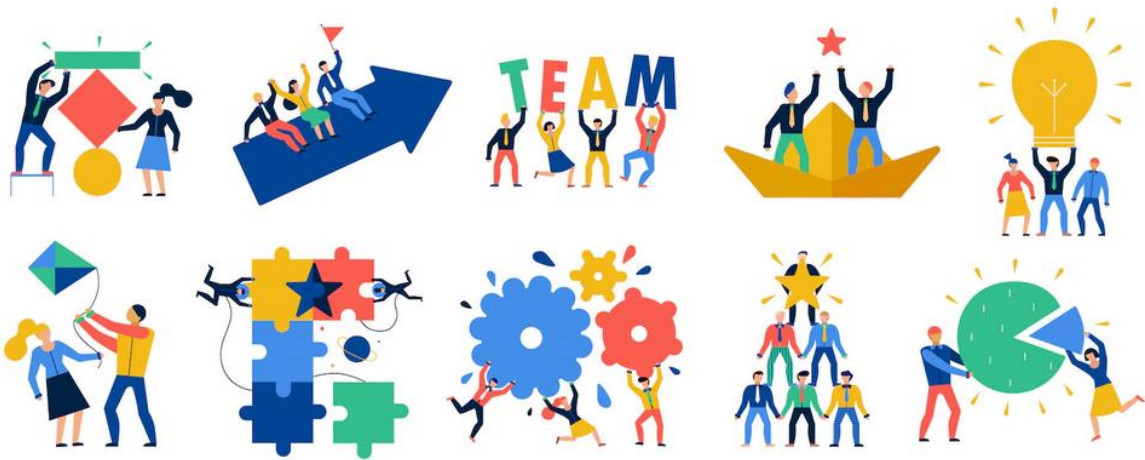
W przestrzeni biblioteki funkcjonuje Dyskusyjny Klub Książki DKK. Jest on ukierunkowany na dorosłych czytelników i mieści się w bibliotece w Koziegłowach. Oferta skierowana jest oczywiście dla wszystkich naszych mieszkańców. Członkowie tych klubów spotykają się cyklicznie, by prowadzić żywe dyskusje na temat literatury. Należałoby się jednak zastanowić, jak wypromować te spotkania, aby skupiały jeszcze większą liczbę mieszkańców z całej gminy.

Atrakcyjną ofertą spotkań autorskich można przyciągnąć do biblioteki zarówno dzieci, młodzież, dorosłych, ale też seniorów. Planując spotkania autorskie na dany rok należy wziąć pod uwagę właśnie te wszystkie grupy czytelników. Spotkania autorskie z najbardziej poczytnymi nazwiskami są olbrzymim wydatkiem finansowym, dlatego należałoby poszukać możliwości finansowania ich z pozabudżetowych środków, biorąc udział w różnego rodzaju programach i projektach. Warto też pomyśleć o spotkaniach lub warsztatach z psychologami w tematyce szeroko pojętego rozwoju dziecka, radzenia sobie z problemami związanymi z wychowywaniem czy wsparciem rodzica. Uważam, że zainteresowanie ofertą wśród rodziców byłoby duże patrząc na częstotliwość wypożyczeń książek o tematyce wspierania rodzicielstwa.

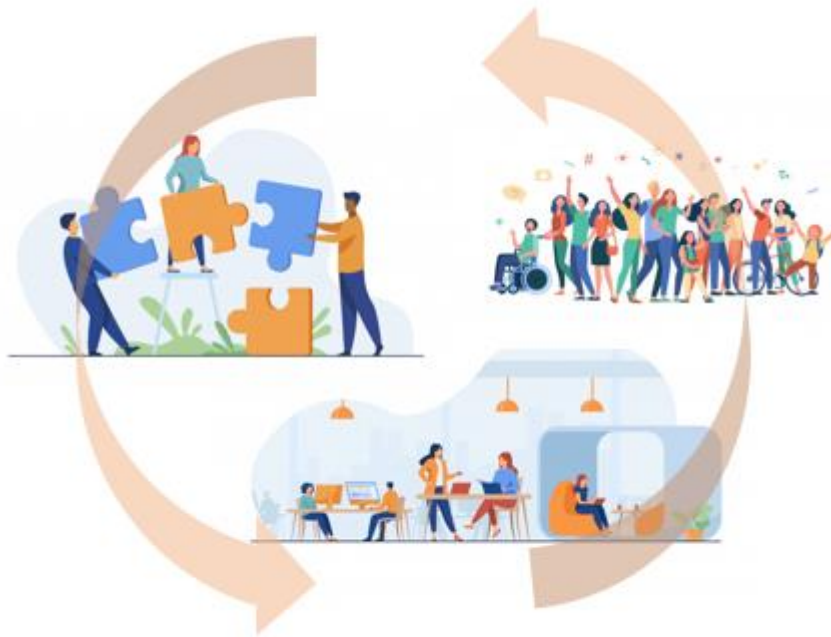
Kadra biblioteki składa się z doświadczonych i wykształconych osób, które starają się profesjonalnie obsługiwać czytelników. Wydaje się jednak, że samo zaangażowanie w pracę i życie biblioteki już dzisiaj nie wystarcza. Należy się rozwijać i być otwartym na zdobywanie nowych doświadczeń, poszukiwać nowych rozwiązań – w tym także nowych źródeł finansowania biblioteki. Dlatego należy stworzyć plan szkoleń pracowników zarówno w zakresie działalności podstawowej, jak też pracy z nowymi technologiami oraz pozyskiwania środków pozabudżetowych. Należy rozdzielić nowe zadania pośród bibliotekarzy, kierując się ich predyspozycjami i umiejętnościami w danych dziedzinach. Warto stworzyć małe zespoły, które wykorzystując różne narzędzia komunikacji do pracy tak, by mogły najefektywniej wykorzystać swój potencjał. Do komunikacji pomiędzy pracownikami można użyć takich narzędzi jak: grupa w aplikacji Messenger, spotkania online na Zoom, Skype, Go To

Meeting, narzędzia wspomagające organizację pracy Trello, Dokumenty Google. Uważam, że efektem tej pracy będą nowe, ciekawe projekty, które będzie można skutecznie realizować.

Wielką szansą dla rozwoju biblioteki, będzie nowa siedziba biblioteki w Czerwonaku. Od lat trudno jest tam realizować działania kulturalno-edukacyjne, przede wszystkim ze względu na małą powierzchnię i brak przestrzeni edukacyjnej. Usytuowanie biblioteki w bloku, to duża bariera architektoniczna, a brak toalet dla czytelników jest sytuacją niekomfortową. Brak miejsca nie zraża jednak bibliotekarzy i część działań edukacyjno-kulturalnych przy dobrych warunkach pogodowych prowadzona jest na placu przed biblioteką w Letniej Czytelni, która powstała w roku 2022 w ramach obchodów Tygodnia Bibliotek. W latach ubiegłych prowadzono letnie warsztaty – „Wakacyjne środy” przed biblioteką dla dzieci. Jednakże takie działania zawsze uzależnione są od pogody. Część mieszkańców Czerwonaka, także chciałaby, aby niektóre z wydarzeń dla dorosłych również odbywały się w Czerwonaku. W obecnej przestrzeni brak jest takiej możliwości. Przedsięwzięcie takie jak budowa nowej siedziby, to wymagająca ogromnych nakładów finansowych inwestycja, dlatego należy przy wspólnych działaniach z Urzędem Gminy jako organem nadrzędnym nad biblioteką szukać rozwiązań pozabudżetowych, aby takie fundusze pozyskać. Jest to oczywiście działanie długofalowe i wieloetapowe. W ostatnim czasie powstał plan przeniesienia biblioteki w inną lokalizację. Jednakże jest to proces złożony, uzależniony od wielu czynników, w tym głównie finansowych, dlatego jego perspektywa jest co najmniej kilkuletnia.

Gmina to wspólnota złożona z wielu instytucji. Warto zatem stworzyć plan współpracy z tymi podmiotami. Trzeba szukać partnerów również poza gminnymi jednostkami. Mamy na terenie gminy wiele kół, stowarzyszeń i klubów, z którymi można znaleźć wspólny obszar działania dla uzyskania jeszcze lepszych rezultatów.

Wnioski końcowe

Ramowy plan działań Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonaku jako ważnego ogniwa procesu edukacyjnego i kulturotwórczego.

Domeną biblioteki powinno być:

- ✓ gromadzenie, opracowanie i wypożyczanie zbiorów,
- ✓ gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących regionu i dokumentów życia społecznego,
- ✓ popularyzacja wiedzy poprzez książki, multimedia oraz różnorodne zajęcia edukacyjne,
- ✓ doskonalenie metod pracy bibliotekarza i różnych form jego pracy,
- ✓ monitorowanie poziomu wykorzystania zbiorów i trafności zakupów,
- ✓ zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez aktywizację środowiska lokalnego z różnych grup,
- ✓ wspieranie samorozwoju mieszkańców,
- ✓ biblioteka miejscem otwartym dla całej społeczności gminy,
- ✓ Sprawna organizacja i zarządzanie:
 - plan szkoleń pracowników w celu rozwoju i podnoszenia kwalifikacji, korzystanie z dostępnych platform oraz poszukiwanie nowych źródeł wiedzy,
 - wspieranie pracowników i motywowanie ich,
 - podział pracowników do pracy w zespołach twórczych z wykorzystaniem narzędzi do komunikacji,
 - prowadzenie polityki monitorowania i przeciwdziałania konfliktom personalnym,
 - powołanie bibliotekarza animatora rozwijającego ofertę edukacyjno-kulturową biblioteki,
 - prowadzenie badań i analiz dotyczących potrzeb i satysfakcji użytkowników usług bibliotecznych, diagnoza potrzeb rozwojowych oferty,
 - otwartość na innowacyjne sposoby działania,
 - przebudowa strony internetowej z uwzględnieniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
 - kreowanie pozytywnego wizerunku biblioteki w środowisku lokalnym,
 - poprawa bazy lokalowej w Czerwonaku oraz starania o pozyskanie dodatkowych funduszy na realizację zamierzeń,
 - modernizacja i reorganizacja przestrzeni biblioteki,

- dbanie o stały rozwój całego zespołu, wyzwalanie jego potencjału, budowanie wzajemnego zaufania, motywowanie do nowych działań,
- planowanie i prowadzenie czynności kontrolnych w bibliotece,
- zarządzanie procesami zmian w instytucji,
- sieciowanie środowiska bibliotekarskiego.

PLANOWANIE I PROGRAM**PRACOWNICY****PLANY SZKOLEŃ****PROJEKTY TWÓRCZE**

- ✓ Organizacja pracy kulturalno-oświatowej upowszechniającą książkę i czytelnictwo w gminie:
 - plan wydarzeń kulturalnych zaplanowany na rok uwzględniający wydarzenia o charakterze cyklicznym (Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, Dzień Misia) oraz nowych pozycji w kalendarzu skierowanych do różnych grup wiekowych, spotkania autorskie, prelekcje, wystawy, warsztaty i konkursy, nowe oferty dla najmłodszych czytelników,
 - kształtowanie potrzeby kontaktu z książką wśród dzieci,
 - kalendarz imprez wzbogacony o nowe cykle i warsztaty,
 - organizowanie wydarzeń dotyczących tworzenia kultury poprzez ekspresję artystyczną,
 - nawiązanie współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury oraz pozostałymi instytucjami na zasadach partnerstwa,
 - nawiązanie współpracy z organizacjami społecznymi działającymi w środowisku lokalnym (stowarzyszenia, kluby, koła), partnerstwo lokalne, upowszechnianie kultury „małych ojczyzn”,
 - nawiązywanie współpracy z innymi bibliotekami,
 - promocja aktywności twórczej lokalnej społeczności, rozwój Klubu Impresja, pozyskanie nowych członków klubu – ludzi z pasją,
 - informowanie o dorobku naszych twórców, rozwój powołanej w tym roku grupy na FB – „Czerwonacka Impresja”,
 - aktywny udział w wydarzeniach lokalnych organizowanych na terenie gminy,
 - udział w wydarzeniach lokalnych o charakterze charytatywnym organizowanych na terenie gminy,

- współpraca międzypokoleniowa, integracja społeczności lokalnej,
- aktywizacja mieszkańców,
- włączanie seniorów w życie i akcje prowadzone przez bibliotekę,
- digitalizacja zbiorów i tworzenie Bibliografii Regionalnej,
- współpraca z regionalistami,
- rozwijanie wolontariatu,
- promocja działań biblioteki poprzez dostępne media: Facebook, Instagram, Tik Tok, IWW,
- stworzenie nowej intuicyjnej strony www,
- pozyskanie środków na wrzutnie,
- poszerzenie oferty o e-booki dostępne z kilku platform.

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwonaku nie jest dochodową instytucją kultury, ale w ogromnym stopniu kształtuje życie kulturalne mieszkańców. Finansowana jest z różnych poziomów:

- ✓ ze środków samorządowych – dotacja podmiotowa,
- ✓ z budżetu państwa poprzez dotacje celowe MKiDN na zadania objęte mecenatem państwa w dziedzinie kultury,
- ✓ poprzez dotacje z innych instytucji, fundacji, stowarzyszeń i banków,
- ✓ z dochodów własnych.

Gmina Czerwonak jako organizator lokalnej instytucji kultury, którą jest biblioteka od lat zapewnia jej bezpieczeństwo finansowe i wspiera ją w realizacji najważniejszych zadań inwestycyjnych (biblioteka w Owińskach i Kozieglowach).

Jednocześnie Gminna Biblioteka Publiczna zakładając ambitne plany rozwoju i związane z nimi potrzeby finansowe powinna szukać dodatkowych źródeł w ogólnopolskich, regionalnych programach rozwoju kultury współfinansowanych środkami UE (MKiDN, Instytut Książki, Narodowe Centrum Kultury, Fundacje, Banki).

By móc świadomie kształtować przyszłość kultury w gminie, potrzebna nam jest znajomość naszej historii, ale też jasna wizja, misja i cel biblioteki do którego zmierzamy. Przedstawiona przeze mnie koncepcja funkcjonowania i rozwoju nie powinna być traktowana tylko jako sztywny dokument. Chciałabym, aby służyła jako drogowskaz, zgodnie z którym będziemy podążać w przyszłość.